

Den nordnorske kulturavtalen 2018 – 2021

Innledning

Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner har samarbeidet om felles satsing innen kultur i lang tid. Samarbeidet har vært regulert i en egen avtale som ble inngått for første gang i 1991. Avtalen er utvidet og revidert flere ganger, siste gang i 2013.

Formålet med avtalen er å videreutvikle kultursamarbeidet i Nord-Norge.

Den nordnorske kulturavtalen 2018 – 2021 omfatter visjon, målsetting og strategier for det nordnorske kultursamarbeidet. Den beskriver fordelingen av det regionale tilskuddet til landsdelsdekkende kunst- og kulturinstitusjoner og kunstnerorganisasjoner.

Den nordnorske kulturavtalen bygger på de tre nordnorske fylkeskommunenes planverk og skal fungere som et redskap for realisering av kulturpolitikken i Nord-Norge.

Avtale

Den nordnorske kulturavtalen trer i kraft 1. januar 2018. Avtalen bygger på tidligere avtale om landsdelssamarbeid, som trådte i kraft fra 1. januar 1991.

Avtalen revideres automatisk hvert fjerde år. Krav om oppsigelse eller reforhandlinger av avtalen utenom den automatiske revideringen, kan framsettes av hver enkelt avtalepart senest 1. oktober. Endringer kan tidligst gjøres gjeldende 1. januar i det budsjettår som starter 15 måneder senere.

Dersom vesentlige forutsetninger endres, kan det åpnes for reforhandlinger om den enkelte institusjon.

Landsdelsrådet for kultur i Nord-Norge

Landsdelsrådet for kultur i Nord-Norge ble opprettet i 2010 og består av politisk ansvarlig for kultur i Nordland, Troms og Finnmark og skal koordinere det kulturpolitiske samarbeidet mellom fylkeskommunene.

Landsdelsrådet skal sette dagsorden for kulturpolitiske saker som er viktige for landsdelen, men som også har nasjonal og internasjonal betydning. Landsdelsrådet skal drøfte felles kulturpolitiske utfordringer og iverksette felles strategier og utviklingsprosjekter. Landsdelsrådet skal være synlig på nasjonale og internasjonale arenaer.

Landsdelsrådet skal årlig gjennomgå kulturavtalen samt være en aktiv eier og pådriver for utvikling av kulturinstitusjonene i landsdelen. Landsdelsrådet skal ha en løpende dialog med kulturlivet i landsdelen. Møter og fagseminarer arrangeres etter behov, gjerne knyttet opp mot eksisterende arrangement i landsdelen.

Landsdelsrådet skal arbeide etter prinsipp om konsensus mellom likeverdige parter.

Visjon og mål for det nordnorske kultursamarbeidet

Visjon: Det nordnorske kultursamarbeidet skal bidra til et profesjonelt kulturliv som er mangfoldig, inkluderende og med høy kvalitet. Kulturlivet skal være en drivkraft for utvikling og vekst i landsdelen og ha et internasjonalt perspektiv.

Overordnet mål: Landsdelsrådets kulturpolitikk tar utgangspunkt i den unike egenverdi kunst og kulturliv har for enkeltmennesker og for samfunnet som helhet.

Samarbeidet har som **mål** å utvikle en kulturpolitikk for Nord-Norge som:

- sikrer kunst og kultur av høy kvalitet
- bidrar til deltakelse og opplevelse av et rikt og mangfoldig kulturliv
- synliggjør og videreutvikler vår flerkulturelle, internasjonale og mangfoldige landsdel
- gjør det attraktivt for kunst- og kulturutøvere å virke og etablere seg i landsdelen
- er pådriver og premissgiver for politikktutforming på nasjonalt nivå
- utvikler robust kulturell infrastruktur i landsdelen
- styrker dialog med kunst- og kulturlivet i landsdelen
- bidrar til kreativ næring

Samisk kunst og kultur

Samisk kunst og kultur er en sentral og integrert del av det nordnorske kulturlivet. Hver av fylkeskommunene har egne samarbeidsavtaler med Sametinget som inneholder definerte kulturstrategier og tiltak. Fylkeskommunene vil styrke dialogen om samisk kunst og kultur i et nasjonalt perspektiv. Alle institusjoner i den nordnorske kulturavtalen har et selvstendig ansvar for å følge opp den samiske dimensjonen innenfor sitt ansvarsområde.. Landsdelsrådet vil ha jevnlig dialog med Sametinget.

Internasjonalt samarbeid

Internasjonalt samarbeid er viktig for alle de tre nordnorske fylkeskommunene. Landsdelsrådet for kultur har et spesielt fokus på kultursamarbeidet i Russland og Barentsregionen. Gjennom finansieringsprogrammet BarentsKult bidrar alle tre fylkene sammen med kulturdepartementet og utenriksdepartementet til stimulering av større kunst- og kulturprosjekter både på norsk og russisk side. Norsk-russisk handlingsplan understreker hvor viktig det er at kultursamarbeidet fortsatt utvikles på grunnlag av lokale og regionale initiativer, og at regional deltakelse er med på å sikre sterke forbindelser til befolkningen i nord. Landsdelsrådet spiller en aktiv rolle i dette arbeidet. Arbeidet skal også bygge på de bilaterale avtalene mellom fylkene i nord.

Tilskudd til de nordnorske kunst- og kulturinstitusjonene

Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner samarbeider om finansiering av flere nordnorske kunst- og kulturinstitusjoner med et landsdelsdekkende oppdrag. Institusjonene som er med i avtalen er institusjoner som er viktige aktører i kunst- og kulturlivet i landsdelen og representerer et bredt spekter av kulturuttrykk. En forutsetning for å motta tilskudd gjennom Den nordnorske kulturavtalen er at tilskuddsmottaker løser sitt landsdelsoppdrag på en god måte.

Avtalen regulerer fordelingen av tilskuddene og ansvarsforhold i forbindelse med utbetaling og oppfølging. Ansvar for beregning av det regionale tilskuddet, utbetaling til institusjonen og oppfølging ligger hos den fylkeskommunen som er vertsfylke for tilskuddsmottakeren. Den enkelte tilskuddsmottaker er ansvarlig for å oppfylle landsdelsoppdraget, og å rapportere og sende budsjettsøknader i overensstemmelse med kravene i tildelingsbrevet.

Følgende institusjoner er med i avtalen:

1. Landsdelsmusikerordningen i Nord-Norge 1 a Landsdelsmusikerne i Nord-Norge (LINN)

Formål og landsdelsoppdrag

Landsdelsmusikerne i Nord-Norge (LINN) skal produsere og formidle musikk av høy kunstnerisk kvalitet til kulturhus og lokale arrangører i hele Nord-Norge. LINNs visjon er å skape «store opplevelser på små steder». Satsingsområder i perioden er kunstnerisk utvikling og fornyelse, profesjonalisering av produksjon og formidling, internasjonalt samarbeid samt å utvikle og løfte lokale arrangører. Arbeidsformen er turneproduksjoner med egne ensembler og co-produksjoner med festivaler, kulturinstitusjoner og det frie feltet.

LINN skal tilby konserter innen klassisk musikk, folkemusikk, samisk musikk, jazz og rytmisk musikk. Barn og unge er en viktig målgruppe.

Eierforhold og styring

LINN er organisert gjennom Scene 8 i Nordland, Kultur i Troms og Scene Finnmark med ensembler innenfor ulike sjangre.

I tillegg organiseres Nordnorsk Jazzsenter og Rytmisk kompetansenettverk i Nord (RYK) under LINN. Nordland fylkeskommune har ansvar for felles søknad om tilskudd og rapportering til staten.

Økonomi

Landsdelsmusikerne finansieres med 75 % fra staten og 25 % fra regionen.

1b Nordnorsk Jazzsenter (NNJS)

Formål og landsdelsoppdrag

Nordnorsk jazzsenter (NNJS) er et regionalt produksjons-, formidlings- og kunnskapssenter for jazz med de tre nordligste fylkene som virkeområde. NNJS har som hovedformål å stimulere til økt virksomhet og formidling av jazz og beslektede musikkformer, arbeide for og med frilansmusikere, drive arrangørutvikling, styrke regionens nettverk av spillesteder for jazz, og drive seminarvirksomhet for storband, småband og enkeltmusikere. NNJS har sin hovedscene i Bodø, fylkesscener i Tromsø og Vadsø, og nettverksscene på Sortland.

Eierforhold og styring

Nordnorsk Jazzsenter er en stiftelse med Nordland fylkeskommune, Bodø kommune og Nordnorsk Jazzforum som stiftere.

Lokalisering og økonomi

Nordnorsk jazzsenter har sitt kontor i Bodø kommune i Nordland. Nordnorsk jazzsenter finansierer sine årlige driftsutgifter med tilskudd fra stat og region.

1c Rytmask kompetansenettverk i Nord (RYK)

Formål og landsdelsoppdrag

RYK skal være katalysator for rytmisk kompetanse i landsdelen. Tiltakene skal rettes mot profesjonelle artister med tilhørende støtteapparat og bransje. Det skal tilbys kompetansetiltak overfor arrangører, arbeides for utvikling rettet mot etablerte og nye scener og det skal arbeides med rekruttering og talentutvikling.

Eierforhold og styring

RYK er et samarbeid mellom Nordnorsk Jazzsenter, Kompetansesenter for rock i Nord-Norge og Folkemusikk Nord. RYK administreres av Nordnorsk Jazzsenter.

Økonomi

RYK finansierer sine årlige driftsutgifter med tilskudd fra stat og region.

2. Nordnorsk Opera- og Symfoniorkester AS (NOSO)

Formål og landsdelsoppdrag

Selskapets formål er å bygge opp og drive opera- og orkestervirksomhet med høy kunstnerisk kvalitet i Nord-Norge. Orkesteret spiller fast i sine to byer, Bodø og Tromsø, og turnerer jevnlig i Nord-Norge.

Eierforhold og styring

NOSO er et offentlig eid aksjeselskap. Vertskommunene Tromsø og Bodø eier 50 % hver, mens Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner er tilskuddsparter. Selskapets styre skal ha fra syv til ti styremedlemmer. Generalforsamlingen oppnevner et styre med

varamedlemmer i nummerert rekkefølge. To styremedlemmer med varamedlemmer oppnevnes for to år av gangen av og blant de ansatte.

Lokalisering og økonomi

Forretningsadressen ambulerer mellom Bodø og Tromsø hvert fjerde år. NOSO finansierer sine årlige driftsutgifter med tilskudd fra stat og region, fordelt med 70 % fra stat og 30 % fra region. Det regionale tilskuddet fordeles mellom de tre fylkeskommunene og Tromsø og Bodø kommuner.

3. Nordnorsk kunstnersenter (NNKS)

Formål og landsdelsoppdrag

Nordnorsk kunstnersenter skal bidra til at Nord-Norge er en levende og attraktiv scene for samtidskunst. På denne scenen ønsker NNKS å være en ledende formidler.

Nordnorsk kunstnersenter skal være landsdelens felles kunstnersenter gjennom å:

- Arbeide for formidling av billedkunst og kunsthåndverk, også spesielt rettet mot barn og unge
- Skape og formidle arbeidsoppgaver for billedkunstnere og kunsthåndverkere
- Formidle pedagogiske opplegg til skoler i landsdelen
- Drifte Lofoten internasjonale kunstfestival (LIAF).

Eierforhold og styring

Nordnorsk kunstnersenter eies av organisasjonene Nordnorske Bildende Kunstnere (NNBK) og Norske kunsthåndverkere, avd. Nord-Norge (NNKN). Årsmøtet er Nordnorsk kunstnersenters høyeste organ. Det velges et styre med seks medlemmer. Nordnorske Bildende Kunstnere og Norske kunsthåndverkere Nord-Norge velger to representanter hver. Disse nomineres av et nominasjonsutvalg. Nordland fylkeskommune, på vegne av Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner oppnevner en representant med personlig vara, og de ansatte velger en representant til styret. Styremedlemmene velges for en periode på fire år. Et styremedlem kan bare sitte to sammenhengende perioder. Styremedlemmet fra de ansatte velges for to år av gangen.

Lokalisering og økonomi

Nordnorsk kunstnersenter er lokalisert til Vågan kommune i Nordland. Nordnorsk kunstnersenter finansierer sine driftsutgifter gjennom 70 % tilskudd fra staten og 30 % fra regionale tilskuddsparter som er de tre fylkeskommunene og Vågan kommune.

4. Nordnorsk Filmsenter AS (NNFS)

Formål og landsdelsoppdrag

Nordnorsk Filmsenter AS har til formål å være et kompetansesenter for film og filmarbeidere i nord, og skal bidra til å styrke film som kunstnerisk uttrykk i landsdelen.

Nordnorsk Filmsenter AS skal på grunnlag av søknader fordele offentlig støtte til nordnorsk kort- og dokumentarfilmproduksjon, organisere opplæringstiltak for filmarbeidere i landsdelen, tilrettelegge for rekruttering til filmbransjen og drive aktivt informasjonsarbeid overfor senterets målgrupper.

Eierforhold og styring

Nordnorsk Filmsenter AS er et aksjeselskap som eies av Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner. Generalforsamlingen oppnevner et styre på fem medlemmer med 5 varamedlemmer i nummerert rekkefølge. Styrets sammensetning skal gjenspeile filmsenterets geografiske ansvarsområde samt inneha filmfaglig og økonomisk/administrativ kompetanse. Styret funksjonstid er 4 år.

Lokalisering og økonomi

Nordnorsk Filmsenter AS er lokalisert til Tromsø kommune i Troms. Nordnorsk Filmsenter AS tildeles årlig produksjonsmidler fra staten. Filmsenteret finansierer sine årlige driftsutgifter gjennom tilskudd fra fylkeskommunene og vertskommunen.

5. Festspillene i Nord-Norge (FINN)

Formål og landsdelsoppdrag

Festspillene i Nord-Norge har som formål å:

- Arrangere årlige festspill.
- Samle, styrke og utvikle kunst- og kulturfeltet i nord.
- Stimulere til nyskaping og nye samarbeid innen nordlig kunst og kultur.
- Fremme kunstens rolle i utviklingen av det arktiske samfunn.

Festspillene i Nord-Norge forvalter en egen tilskudd- og produksjonsordning hvor målet er å stimulere kunst- og kulturlivet i landsdelen og legge til rette for dristige grenseoverskridende prosjekter både innen scenekunst, musikk og visuell kunst. Gjennom ungenstipend og open call oppfordres det til nyskapende sceniske samarbeidsprosjekter som utfordrer kunstnerne egne uttrykk i møter med andre. Midlene fordeles av en jury på 3-5 personer med kunst- og kulturfaglig kompetanse fra hele landsdelen, samt to deltakere fra festspilladministrasjonen. Juryen velges årlig.

Eierforhold og styring

Festspillene i Nord-Norge ble etablert i 1964 og er en stiftelse. Stiftelsen skal ha et styre på seks medlemmer samt to varamedlemmer. Troms fylkeskommune oppnevner på vegne av de øvrige tilskuddspartene styreleder samt fire styremedlemmer og to varamedlemmer, hvorav minimum to medlemmer må inneha relevant kompetanse eller erfaring fra kunst- og kulturfeltet. God geografisk representasjon i styret må tilstrebes. Harstad kommune oppnevner ett styremedlem.

Lokalisering og økonomi

Festspillene i Nord-Norge er lokalisert til Harstad kommune i Troms. Festspillene i Nord-

Norge finansierer sine årlige offentlige driftsutgifter gjennom 70 % tilskudd fra staten og 30 % fra de regionale tilskuddspartene som er de tre fylkeskommunene og Harstad kommune.

6. Hålogaland Amatørteaterselskap (HATS)

Formål og landsdelsoppdrag

Hålogaland Amatørteaterselskap (HATS) er en interesseorganisasjon for det frivillige revy- og teatermiljøet i Nord-Norge. HATS er et kompetansesenter som skal styrke og bidra til utvikling av revy, teater og andre sceniske uttrykk i Nord-Norge. HATS skal delta aktivt i utviklingen av et teaterfaglig nettverk for å oppnå disse mål. På grunnlag av uttrykt behov hos medlemmene iverksettes det tilbud som veiledning, kurs, registøtte, utviklingsprosjekter og seminarer.

Eierforhold og styring

HATS er en medlemsorganisasjon for enkeltmedlemmer, organisasjoner, lag og foreninger som driver aktiviteter innenfor revy, teater og andre sceniske uttrykk i landsdelen. HATS har forening som organisasjonsform og årsmøtet er det høyeste organ. Årsmøtet fastsetter vedtekter og organisasjonens arbeidsprogram. Styremedlemmer og varamedlemmer velges på årsmøtet, og det er lagt vekt på representasjon fra alle fylkene i Nord-Norge. Styret har 5 medlemmer.

Lokalisering og økonomi

Årsmøtet avgjør lokaliseringen av HATS' administrasjon, p.t. Tromsø kommune i Troms. HATS finansieres gjennom et årlig driftstilskudd fra staten som utgjør 75 % av organisasjonens samlede offentlige tilskudd. De øvrige 25 % dekkes av de regionale tilskuddspartene.

7. Pikene på Broen

Formål og landsdelsoppdrag

Pikene på Broen AS er et kompetanse-, ressurs- og turnésenter for grenseoverskridende kunstsamarbeid i Nord-Norge, med spesiell vekt på samarbeid i Barentsområdet. Pikene på Broen AS har et ansvar for dialog, erfaringsutveksling og nettverksbygging mellom aktører i Nord-Norge som har et internasjonalt kunstsamarbeid.

Eierforhold og styring

Pikene på Broen AS er et privateid aksjeselskap. I henhold til selskapets vedtekter skal det ikke tas ut utbytte. Generalforsamlingen er Pikene på Broen AS sitt høyeste organ. Det velges et styre på fem medlemmer og ett varamedlem. Styret velges for 2 år av gangen.

Lokalisering og økonomi

Pikene på Broen AS er lokalisert til Sør-Varanger kommune i Finnmark. Pikene på Broen AS finansierer sine årlige driftsutgifter gjennom 70 % tilskudd fra staten og 30 % fra regionale tilskuddsparter som er de tre fylkeskommunene og Sør-Varanger kommune.

8. Dansearena nord

Formål og landsdelsoppdrag

Dansearena nord er et regionalt kompetanse- og nettverkssenter for dans i Nord-Norge som skal bidra til produksjon og formidling av dans og scenekunst med Nord-Norge som prioritert område. Dansearena nord skal jobbe for utvikling av dansekunst, internasjonalt samarbeid og samarbeid med andre kunstformer.

Eierforhold og styring

Dansearena nord er en stiftelse med Nordland fylkeskommune, Troms fylkeskommune, Finnmark fylkeskommune og Hammerfest kommune som stiftere. Dansearena nord sitt høyeste organ er stiftelsens styre. Styret består av tre medlemmer med personlige varamedlemmer. Norske dansekunstnere oppnevner ett styremedlem, Hammerfest kommune oppnevner ett styremedlem. Finnmark fylkeskommune oppnevner styreleder, på vegne av de tre fylkeskommunene. Hvert medlem og personlig vararepresentant fungerer i perioder inntil 4 år av gangen.

Lokalisering og økonomi

Dansearena nord er lokalisert til Hammerfest kommune i Finnmark. Dansearena nord finansierer sine årlige driftsutgifter gjennom tilskudd fra de regionale tilskuddspartene som er de tre fylkeskommunene og Hammerfest kommune.

9. Det Samiske Nasjonalteatret Beaivváš/Beaivváš Sámi Našunálateáhter

Formål og landsdelsoppdrag

Det Samiske Nasjonalteatret Beaivváš sitt formål er å være nasjonalteatret for hele det samiske folk og skape teateropplevelser i alle samiske bosettingsområder. Beaivváš skal ivareta de samiske språkene og være en viktig kulturbærer og formidler av samisk historie, kultur og identitet. Beaivváš gir scenekunstopplevelser som viser verden bilder og fortellinger fra Sápmi og er en viktig arena for joik-/musikkteater.

Eierforhold og styring

Det Samiske Nasjonalteateret Beaivváš er et aksjeselskap med Sametinget, Kautokeino kommune, Norske Samers Riksforbund (NSR) og Samenes Landsforbund (SLF) som eiere. Styret har 7 medlemmer. Sametinget oppnevner 4 medlemmer, inkludert styreleder. Kautokeino kommune oppnevner 1 medlem. De ansatte ved teateret oppnevner 1 medlem og Norske Samers Riksforbund (NSR) og Samenes Landsforbund (SLF) veksler mellom å oppnevne 1 medlem og 1 varamedlem

Lokalisering og økonomi

Det Samiske Nasjonalteateret Beaivváš er lokalisert til Kautokeino kommune i Finnmark. Det Samiske Nasjonalteateret Beaivváš AS finansierer sine årlige driftsutgifter gjennom ca. 90 % tilskudd fra Sametinget og ca. 10 % fra regionale tilskuddsparter som er de tre fylkeskommunene og Kautokeino kommune.

10. Filmfond Nord AS

Formål og landsdelsoppdrag

Filmfond Nord AS skal fremme audiovisuell produksjon i Nordland, Troms og Finnmark og bidra til å profilere landsdelen i Norge og utlandet. Fondet skal bidra til å profesjonalisere filmbransjen i nord og bidra til at kompetanse videreutvikles og beholdes i regionen. Videre skal fondet bidra til økt verdiskapning for filmbransjen og skape ringvirkninger for lokalt næringsliv i forbindelse med filmproduksjoner. Dette gjennom:

- å øke antall innspillinger i Nordland, Troms og Finnmark.
- å øke antall arbeidsplasser innen filmbransjen i Nordland, Troms og Finnmark.
- å utvikle film som næring i Nordland, Troms og Finnmark.

Eierforhold og styring

Filmfond Nord AS er et aksjeselskap som eies av Nordland, Troms og Finnmark fylkeskommuner. Generalforsamlingen er Filmfond Nord sitt høyeste organ. Det velges et styre bestående av 5 personer der Sparebank1 kulturnæringsstiftelse oppnevner 1 representant.

Lokalisering og økonomi

Filmfond Nord AS er lokalisert til Bodø kommune i Nordland, med filmfaglig konsulent lokalisert til Tromsø. Filmfond Nord AS mottar driftstilskudd fra de tre nordnorske fylkeskommunene.

11. Nordnorsk litteraturstrategi

Formål og landsdelsoppdrag

Den Nordnorske litteraturstrategien skal styrke produksjon og formidling av nordnorsk litteratur

samt styrke samarbeidet mellom litteraturfeltet og andre kunstuttrykk. Strategien skal fungere som et redskap og en plattform for økt samarbeid om litteraturen i landsdelen.

Eierforhold og styring

Den nordnorske litteraturstrategien er utviklet i samarbeid mellom de tre nordnorske fylkesbibliotekene og bransjen. Hovedansvaret for at strategien blir fulgt opp ligger hos fylkesbibliotekene, og rulleres mellom dem.

Økonomi

Totalt disponerer Den nordnorske litteraturstrategien kr 250 000,-. Midlene går til følgende to tiltak:

Kr 100 000 til stipend for skjønnlitterære forfattere og kr 150 000 til stimuleringsmidler for promotering av nordnorske forfattere på nasjonale arenaer. Tilskuddet finansieres 100 % fra Den nordnorske kulturavtalen.

12. Følgende kunstnerorganisasjoner mottar tilskudd gjennom Den nordnorske kulturavtalen

Nordnorsk forfatterlag

Nordnorsk forfatterlag (Nnf) arbeider for å fremme medlemmenes faglige interesser, interessen for litteratur generelt og for samtidslitteratur fra Nord-Norge spesielt.

Norske Kunsthåndverkere Nord-Norge

Norske Kunsthåndverkere Nord-Norge (NKNN) er en organisasjon for profesjonelle kunsthåndverkere med formål å ivareta medlemmenes faglige, ideelle og økonomiske interesser samt fremme og utvikle kunsthåndverksfeltet i nord.

Nord-Norske Bildene Kunstnere

Nord-Norske Bildende Kunstnere (NNBK) er en fagorganisasjon for profesjonelle billedkunstnere i Nord-Norge og har som formål å ivareta medlemmenes faglige, økonomiske, sosiale og ideelle interesser.

Forum for nordnorske Dansekunstnere

Forum for nordnorske Dansekunstnere (FnnD) er en medlems- og nettverksorganisasjon for profesjonelle dansekunstnere i Nord-Norge som jobber for å støtte og utvikle dansekunsten i regionen.

Økonomi

Tilskuddet finansieres 100 % fra Den nordnorske kulturavtalen.